

Ekonomski i ekološki koristi od "zelenih staza"

Povećanje vrednosti nekretnina Mnoge studije pokazuju da parkovi i «zelene staze» povećavaju značajno vrednosti nekretnina u njihovoј blizini.

Povećana potrošnja Potrošnja vezana za aktivnosti "zelenih staza" pomaže biznise i zapošljavanje.

Komercijalana upotreba "Zelene staze" otvaraju mogućnosti za biznis, za racionalno korišćenje lokacija i resursa, zatim razvoj komercijalnih aktivnosti poput prodaje i iznajmljivanja opreme za rekreaciju, održavanje časova i drugo.

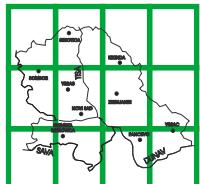
Turizam "Zelene staze" su glava turistička atrakcija koja generiše nastanak novih smeštajnih kapaciteta i biznisa orientisanih na proizvodnju hrane i široke mogućnosti turizma.

Povećanje broja udrženja Udrženje odgovorno za upravljanje "zelenim stazama" može uveliko pomoći lokalne biznise nabavkom neophodnog materijala i bavljenjem uslugama. Novi poslovi koji nastaju zahtevima udrženja takođe mogu biti od koristi za povećanje mogućnosti zapošljavanja za lokalno stanovništvo.

Smanjenje javne potrošnje Zaštita reka, puteva i "zelenih staza" pomaže lokalnoj samoupravi i javnim preduzećima u smanjenju troškova vezanih za troškove nastale poplavama i drugim prirodnim nepogodama.

Od "zelenih staza" stvaraju se raznovrsne dobiti ali je bitno povećanje vrednosti zaštite životne sredine i ostvarivanje ekološkog profita.

Zelena mreža Vojvodine

Green Network of Vojvodina

Kontakti:

Olivera Radovanović

Predsednik upravnog odbora
tel/fax +381 21 611 484

e-mail office@zelenamreza.org.yu

Duško Medić

saradnik

Pašićeva 24

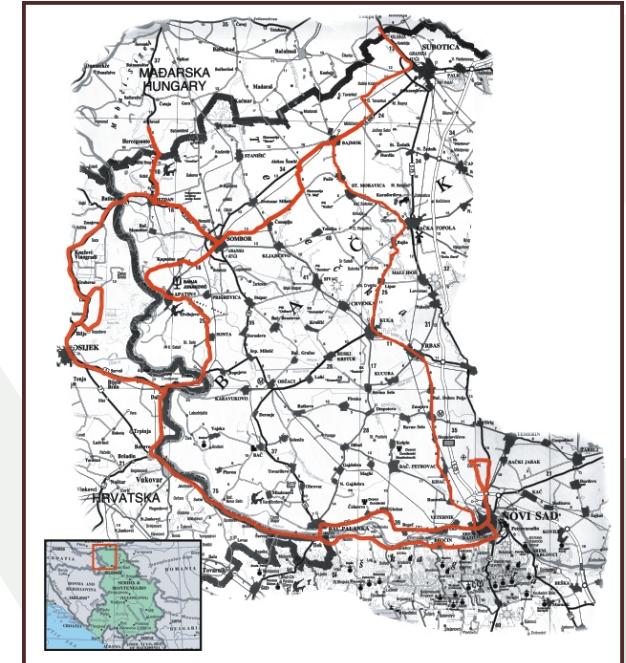
tel/fax 021 611 484

e-mail zelenamrezans@yahoo.com

Zelena mreža Vojvodine
Pašićeva 24
21000 Novi Sad
tel/fax: +381 21 611 484
e-mail: office@zelenamreza.org.yu
<http://www.zelenamreza.org.yu>

O Projektu "Via Pacis Pannoniae" - Panonski put mira -

novembar 2004 - oktobar 2005

Šta su "zelene staze"?

«Zelene staze» su koridori zaštićenog otvorenog prostora uređenog radi očuvanja, rekreacije ili ne-motorizovanog saobraćaja. «Zelene staze» obično se prostiru duž prirodnih geografskih odredišta; duž reka, dolina, kanala ili napuštene železničke pruge. Širina staze je promenjiva i kreće se od 9 m do 300 m. Većina «zelena staza» jesu pešačke i biciklističke staze, ali neke su izgrađene i osmišljene strogo zbog zaštite životne sredine ili pejzaža.

«Zelene staze» kao zeleni linearni parkovi obezbeđuju zaštitu drveća i stanište za prirođan život. Pored velikog značaja za zaštitu životne sredine «zelene staze» ublažavaju ispiranja zemljišta, poplave, omogućuju zaštitu kvaliteta voda i očuvanje biološkog diverziteta. «Zelenim stazama» spajamo susedne i odredišne tačke, kulturna i istorijska mesta, stvaramo mogućnost putovanja bez automobila, mogućnost edukacije na otvorenom, stvaramo puteljke i prečice u blizini naših kuća za šetanje, džogiranje, vožnju biciklima i rollerima. «Zelene staze» značajno poboljšavaju kvalitet života u zajednici kojoj direktno povećavaju ekonomsku dobit. Takođe, privlače biznis, što zajednica i zaposleni i želete. Promocijom zdravlja smanjuju se troškovi lečenja. Prednosti rekreacije na otvorenom dovodi turiste - a turisti troše novce.

Projekat «Via Pacis Pannoniae», finansijski je podržan od Balkan Trust for Democracy

Šta su Zelene staze "Via Pacis Pannoniae"?

Projektom «Via Pacis Pannoniae» incira se:

- izgradnja **zelena staza «Via Pacis Pannoniae»** duž reke Dunav, koje će prelaziti i jednu i drugu stranu reke Dunav i koje će se nalaziti u Republici Hrvatskoj i u Republici Srbiji i Crnoj Gori;
- revitalizacija javnih prostora u gradovima i naseljima duž planirane staze;
- promocija dobre poljoprivredne prakse kroz **Pijacu "Moj salaš"** i
- razmena volontera.

Zelene staze «Via Pacis Pannoniae» prostiru se kroz sledeće gradove: Novi Sad, Bačka Palanka, Ilok, Vukovar, Osijek, Bezdan, Apatin, Sombor, Subotica, Vrbas, Kula, Čenej. Glavne destinacije duž staze biće određene na radionicama na kojoj će učestvovati lokalne samouprave, lokalno stanovništvo i drugi zainteresovani, destinacije će biti određene vodeći računa o istorijskim i kulturnim dobrima ovog regiona i uključivaće salaše i seoska naselja. Zelene staze «Via Pacis Pannoniae» prolaziće i povezivaće zaštićena prirodna dobra **Kopački rit, Ludaško jezero, Horgoško-subotičku peščaru, Begečku jamu** i dr.

Ko su partneri Zelene mreže Vojvodine na Projektu?

Organizacija za građanske inicijative iz Osijeka (HR),
Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka (HR),
Zeleni Osijek iz Osijeka (HR),
Češka fondacija za ekološko partnerstvo iz Praga (Chech Environmental Partnership Foundation) (RČ) i
Projekat za javna mesta (Project for Public Spaces iz Njujorka) (SAD).

Šta je Igra sa prostorom - Placemaking?

Igre sa prostorom - Placemaking je process revitalizacije javnih prostora u kojem se na organizovanim radionicama, u kojima učestvuje lokalno stanovništvo i lokalna samouprava kao i drugi zainteresovani, dolazi do sagledavanja rešenja za revitalizaciju javnih prostora. **Igra sa prostorom** je razvijeni alat i obrazac originalne metodologije **Projekta za javna mesta (Project for Public Spaces, Njujork)** koji nedvosmisleno veruju da je neophodno znanje za revitalizaciju javnih prostora upravo u ljudima koji žive, rade i igraju se na njima.

Kada i kako će se početi sa radom?

Rad na Projektu "Via Pacis Pannoniae" u 2004/2005 u okviru **Zelene mreže Vojvodine** biće usmeren na nekoliko bitnih segmenata:

- Okupiće sve relevantne učesnike: nevladini sektor, predstavnike lokalnih vlasti, turističke agencije, salašare i druge poljoprivrednike, vlasnike restorana, umetnike, potencijalne turiste i mlade.
- Organizovaće radionice u Čeneju i Osijeku,
- Okupiće mlade volontere koji će promovisati ideju "zelena staza",
- Pružaće podršku dobroj poljoprivrednoj praksi kroz organizovanje **Pijace «Moj salaš»** u Novom Sadu, Osijeku i drugde,
- Promovisati "Igru sa prostorom" kao jedinstvenu metodologiju revitalizacije javnih prostora, i,
- Štampaće brojne materijale vezane za "zelene staze".

Nakon završetka Projekta, **ZMV** planira proširivanje programa na druga područja i povezivanje sa "zelenim stazama" Centralne Evrope.